

Landstingsfullmäktige
Landstinget i Värmland

Revisionsberättelse för år 2015

Inledning

Landstingets revisorer har granskat landstingsstyrelsen, patientnämnden, hjälpmedelsnämnden, kost- och servicenämnden samt de tre fullmäktigeberedningarna. I denna revisionsberättelse, som syftar till att ge fullmäktige underlag och vägledning för ansvarsprövningen, redovisar revisorerna sina synpunkter och bedömningar.

Revisorernas arbete

Granskningen har genomförts utifrån de förutsättningar som anges i kommunallagen, lagen om kommunal redovisning, revisorernas reglemente och andra dokument som utgör underlag för god revisionssed. Revisorernas granskningsarbete har utgått från revisorernas granskningsstrategi samt riskbedömning och revisionsplan för 2015. Granskningen har genomförts i den omfattning som bedömts erforderlig för att ge rimlig grund för revisorernas bedömning i ansvarsprövningsfrågan. Kommentarer i årsredovisningen från landstingsstyrelsens ordförande har inte ingått i revisorernas bedömning.

Till revisionsberättelsen hör en sammanställning över de sakkunnigas revisionsrapporter. Revisionsberättelserna för de finansiella samordningsförbunden och Region Värmland kommer att delges fullmäktige så snart dessa föreligger. Revisionsberättelse för kommunalförbundet Svensk Luftambulans har redan delgivits fullmäktige.

En redovisning av revisorernas förvaltning under 2015 har också bifogats landstingets årsredovisning.

Landstingsstyrelsen

Revisorernas granskningsarbete har under året fokuserat på ledning, styrning, uppföljning och intern kontroll inom landstinget, både avseende verksamhet och ekonomi. Verksamhetsrevisionen har bland annat inriktats mot palliativ vård, budgetprocessen, nationella riktlinjer avseende hjärtsjukvård samt strokevård, miljöverksamhet, medicinsk teknik samt hälsofrämjande förhållningssätt. Landstingets revisorer har därutöver följt arbetet i landstingsstyrelsen och dess utskott samt beredningar och nämnder.

Måluppfyllelse samt styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen. Förvaltningsberättelsen ska enligt lagen om kommunal redovisning, innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Revisorerna ska även bedöma om styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Finansiella mål

Årsredovisningen för verksamhetsåret visar ett underskott som uppgår till 143 miljoner kronor, vilket är 205 miljoner kronor sämre än budgeterat. Den genomförda balanskravsutredningen för 2015 visar ett underskott om 143 miljoner kronor. De redovisade nettokostnaderna överstiger de budgeterade med 218 miljoner kronor. Detta innebär att varken målet om att uppnå det budgeterade resultatet på 62 miljoner kronor eller målet att hålla budgeterad nettokostnadsram har uppfyllts. Ett fåtal av divisionerna eller motsvarande redovisar ett positivt utfall eller ett utfall nära sina budgetramar.

Landstingsfullmäktige har beslutat att tillföra pensionsfonden ett belopp på 151 miljoner kronor. Detta mål är uppfyllt. Landstingsfullmäktige har också beslutat att för 2015 frångå målet om ett årligt överskott på minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Årets granskning har visat att landstingsstyrelsen under 2015 löpande har följt landstingets ekonomiska resultat, efterfrågat och fått information samt fattat beslut om åtgärder inom landstingets verksamheter.

Mål för verksamheten

Landstingsfullmäktige har i Landstingsplan 2015 fastställt fyra övergripande mål för landstingets verksamhet; inga vårdskador, bästa vårdkvalitet, vård utan köer samt respektfulla möten. Styrelsen har i årsredovisningen för 2015 redovisat sin bedömning av hur verksamhetsmålen uppfyllts. Årsredovisningen innehåller också resultatinformation som syftar till att redovisa jämförelser med tidigare år eller riket, där det inte

finns någon målsättning för 2015. Det finns i år en mer tydlig röd tråd mellan landstingsplan och årsredovisning, där bl.a. uppföljning av prioriterade områden givits ett eget kapitel i årsredovisningen.

När det gäller de fastställda målen, redovisas i årsredovisningen att landstinget endast i begränsad utsträckning uppfyllt dessa.

Under 2015 har styrelsen vid åtta tillfällen vid sina sammanträden, utöver de två delårsrapporterna, erhållit samlade månadsrapporter utifrån den av landstingsstyrelsen fastställda kontrollplanen för 2015. Månadsrapporterna innehåller uppföljning av kontrollplan för 2015, tillgängligheten för perioden, ett urval av kvalitetsindikatorer samt ekonomisk månadsrapport. Styrelsen har med anledning av redovisade månadsrapporter begärt fördjupade redovisningar av det pågående arbetet med hälso- och sjukvårdens utvecklingsplan, med fokus på att nå budgeterat ekonomiskt resultat 2015. Styrelsen har också efter redovisningen av delårsrapport 2 i oktober, fattat beslut om utökade åtgärder för att åstadkomma kostnadsanpassning för att klara ett omställningsbehov om 380 miljoner kronor.

Styrning, uppföljning och intern kontroll

Landstingsstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen (1991:900) bland annat för att den interna kontrollen är tillräcklig. I landstingsstyrelsens reglemente anges att det särskilt ankommer på styrelsen att ansvara för den interna kontrollen. Det anges också att det särskilt ankommer på styrelsen att planera, följa upp och utvärdera att verksamheten bedrivs rationellt, effektivt och ekonomiskt enligt uppställda krav.

Revisorerna har tidigare påtalat för styrelsen att det finns behov av att utveckla och förbättra styrning, uppföljning och intern kontroll. Utvecklingsarbeten bedrivs eller planeras inom de flesta av de områden som revisorerna lyft fram.

Styrelsen antog 2013 ett direktiv för intern kontroll och uppsikt, vilket årligen därefter har fastställts. Direktivet har tillämpats för verksamhetsåret 2015 och uppföljning har skett i enlighet med kontrollplanen.

Revisorernas sammanfattande slutsatser

Revisorerna konstaterar att landstingsstyrelsen under verksamhetsåret 2015 inte har nått de av landstingsfullmäktige beslutade målen rörande budgeterat resultat samt budgeterad nettokostnadsram. Målet för avsättning till pensionsfonden har dock uppfyllts. Revisorerna anser att det är viktigt att ett överskottsmål som tillförsäkrar landstinget en långsiktigt hållbar ekonomi så snart som möjligt återinförs. Vikten av att fullmäktiges budget hålls, kan inte nog betonas i ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv.

Revisorerna ska enligt kommunallagen ta ställning i ansvarsfrågan. God revisionssed anger flera olika grunder för ansvarsprövning som kan utgöra grund för att rikta anmärkning eller avstyrka ansvarsfrihet. En av dessa är om landstingsstyrelsen inte tar en samordnande roll i det interna kontrollsystemet. En annan är bristande måluppfyllelse och passivitet från styrelsens sida när det gäller att vidta åtgärder för att efterleva fullmäktiges mål.

Revisorerna bedömer att landstingsstyrelsen vidtagit åtgärder för att ta den samordnande roll för den interna kontrollen som anges i kommunallagen och reglementet för styrelsen. Det finns dock behov av fortsatt utveckling inom de områden där revisorerna tidigare fört fram synpunkter. Revisorerna anser att det är angeläget att styrelsen säkerställer fortsatt utveckling av styrning, uppföljning och intern kontroll.

När det gäller den bristande måluppfyllelsen noterar revisorerna att landstingsstyrelsen under 2015 löpande har följt landstingets ekonomiska resultat samt efterfrågat och fått information från tjänstemannaorganisationen som gett underlag för bedömning av behov av åtgärder och att styrelsen har fattat beslut om åtgärder.

Vi bedömer sammantaget att landstingsstyrelsen, Patientnämnden, Hjälpmedelsnämnden, Kost- och servicenämnden, Hälso- och sjukvårdsberedningen, Demokratiberedningen och Framtidsberedningen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, med undantag för vad som framgår avseende måluppfyllelsen nedan.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultaten i årsredovisningen (såväl ekonomiska såsom verksamhetsmässiga resultat) endast i begränsad utsträckning är förenliga med de mål som landstingsfullmäktige har beslutat om.

Vi tillstyrker att landstingsstyrelsen och dess förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Patientnämnden

Landstingets revisorer har följt Patientnämndens arbete under 2015, bland annat genom att ta del av protokoll och årsberättelse.

Vi tillstyrker att Patientnämnden och dess förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Hjälpmedelsnämnden

Landstingets revisorer har granskat den med kommunerna gemensamma Hjälpmedelsnämnden. Granskningen redovisas i revisionsrapport nr 20-15. Rapporten har delgivits revisorerna i länets kommuner.

Vi tillstyrker att Hjälpmedelsnämnden och dess förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Kost- och servicenämnden

Landstingets revisorer har granskat Kost- och servicenämnden som är en gemensam nämnd mellan Landstinget i Värmland, Karlstads kommun, Kils kommun och Kristinehamns kommun. Granskningen redovisas i revisionsrapport nr 21-15. Rapporten har delgivits revisorerna i de berörda kommunerna.

Vi tillstyrker att Kost- och servicenämnden och dess förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Hälso- och sjukvårdsberedningen

Landstingets revisorer har följt Hälso- och sjukvårdsberedningens arbete under 2015, bland annat genom att ta del av minnesanteckningar och årssammanställning. Revisorerna bedömer att beredningens arbete legat i linje med fullmäktiges arbetsordning.

Vi tillstyrker att Hälso- och sjukvårdsberedningen och dess förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Demokratiberedningen

Landstingets revisorer har följt Demokratiberedningens arbete under 2015, bland annat genom att ta del av minnesanteckningar och årssammanställning. Revisorerna bedömer att beredningens arbete legat i linje med fullmäktiges arbetsordning.

Vi tillstyrker att Demokratiberedningen och dess förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Framtidsberedningen

Landstingets revisorer har följt Framtidsberedningens arbete under 2015, bland annat genom att ta del av minnesanteckningar. Revisorerna bedömer att beredningens arbete legat i linje med fullmäktiges arbetsordning.

Vi tillstyrker att Framtidsberedningen och dess förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2015.

Årsredovisningen

Revisorerna har granskat årsredovisningen för Landstinget i Värmland för räkenskapsåret 2015-01-01 – 2015-12-31.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

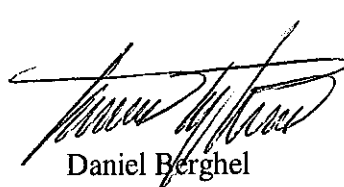
Vi tillstyrker att årsredovisningen för 2015 godkänns av landstingsfullmäktige.

Karlstad den 19 april 2016

Landstingets revisorer

Östen Högman

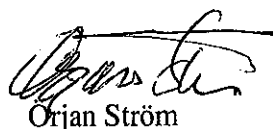
Daniel Berghel

Bertil Hagelin

Lill Nilsson

Örjan Ström

Hans Kaljser

Bilaga 1

Förteckning över de sakkunnigas revisionsrapporter avse- ende år 2015

- 1-15 Patienternas synpunkter som underlag för att utveckla hälso- och sjukvården
- 2-15 Patientmedverkan i vården, förstudie
- 3-15 Barnperspektiv, förstudie
- 4-15 Granskning av delårsrapport 2, 2015
- 5-15 Privata vårdgivare, förstudie
- 6-15 Granskning av medicinsk teknik
- 7-15 Sjukfrånvaro, förstudie
- 8-15 Landstingets kompetensförsörjning, förstudie
- 9-15 Granskning av brand- och skalskydd
- 10-15 Följsamhet till nationella riktlinjer hjärtsjukvård
- 11-15 Granskning av uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård
- 12-15 Granskning av hälsofrämjande förhållningssätt
- 13-15 Miljöarbetet inom Landstinget i Värmland
- 14-15 Palliativ vård inom Landstinget i Värmland och värmländska kommuner
- 15-15 Granskning av budgetprocessen inom Landstinget i Värmland
- 16-15 Följsamhet till nationella riktlinjer stroke
- 17-15 IT-säkerhet, förstudie
- 18-15 Granskning av årsredovisning 2015 samt landstingsstyrelsens styrning, uppföljning och interna kontroll
- 19-15 Granskning av de finansiella rapporterna i årsredovisning 2015
- 20-15 Granskning av Hjälpmedelsnämnden
- 21-15 Granskning av Kost- och servicenämnden

